

D II 264574

TABORIŠČNIK

Stev. 32., Leto II.

SPITAL NA TRAVI

Sobota 1. februarja 1947.

DVE JUGOSLOVANSKI NOTI VATIKANU

BELGRAD. Vlada FRL Jugoslavije je včeraj vročila Sv. stolici dve protesni noti. V noti jugoslovanska vlada protestira proti dejstvu, da je Sv. stolica pomagala pri pobegu šestih jugoslovanskih vojnih zločincev, 3 Srbov in 3 Hrvatov v Južno Ameriko, s tem, da jim je omogočila in financirala njihovo pot. V noti so med drugimi navedena imena: Vlaho Žarko, Brancić, Miksić, Galić. V drugi noti pa jugoslovanska vlada sporoča Sv. stolici, da je obveščena, da se na vatikanskem teritoriju nahajajo naslednji vojni zločinci: Jankovič, Nedeljković in Vujović. Jugoslovanska vlada zahteva, da se omenjeni takoj aretirajo in predajo jugoslovanskim oblastem.

Gornje poročilo je objavila jugoslovanska agencija TANJUG.

LONDON. Danes zjutraj je odpotovala iz Anglije kraljeva družina: kralj, kraljica in princesinji Elizabeta in Marjeta na daljši službeni obisk v južno Afriko.

JERUZALEM. Visoki komisar za Palestino je včeraj odredil evakuacijo britanskih žena in otrok. Žene in otroci so se včeraj začeli zbirati po vojašnicah, nakar bodo v prihodnjih dneh odvedeni iz Palestine.

LONDON. Britanska vlada je poslala Poljski posebno noto radi aretacije neke uradnice britanskega poslaništva v Varšavi.

LONDON. Belgijski delegat na londonski konferenci je včeraj obrazložil stališče svoje vlade do mirovne pogodbe z Nemčijo. Belgija zahteva dolgotrajno okupacijo Nemčije in se ne zadovoljuje s sedaj določenimi reparacijskimi zneski. - Na dopoldanski seji so namestniki zunanjih ministrov stavili avstrijskemu zunanjemu ministru Gruberju nekatera vprašanja. Sovjetski delegat Gusev je vprašal, ali Avstrija priznava in se strinja z moskovsko izjavo o Avstriji. Gruber je odgovoril pritrdilno. Gusev je v tej zvezi stavil vprašanje, ali Avstrija s tem priznava tudi sokrivdo na vojni, ker

se je borila na strani Hitlerjeve Nemčije. Gruber je odgovoril, da so se borili le Avstrijci, ne pa Avstrija, ker takrat ni obstajala. Na vprašanje, ali lahko navede število avstrijskih edinic in moštva, ki so se borili v nemški vojski, je Gruber odgovoril, da posebnih avstrijskih edinic ni bilo. Avstrijci so bili porazdeljeni po nemških edinicah. Gruber je tudi dejal, da so Avstrijci mnogo pripomogli k zavezniški zmagi, ker so se tudi aktivno borili proti nacizmu. Gusev je želel o tem konkretnih dejstev. Gruber je obljubil, da jih bo v kratkem predložil.

ATENE. Mednarodna komisija ZN je imela včeraj svojo drugo sejo. Jugoslovanska in bolgarska delegacija sta predlagali, da se preiskava vodi samo na grškem ozemlju.

FLIBERK. Tanjug poroča, da je občinski odbor v Fliberku s posebno spomenico protestiral pri zavezniškem kontrolnem svetu na Dunaju proti zahtevi koroške deželne vlade, da naj vsi občinski odbori sprejmejo sklep o nedeljivosti Koroške. Podobne proteste so poslali tudi nekateri drugi občinski odbori na Koroškem.

WASHINGTON. Hoover je sporočil am. zun. min. Marshallu, da bo v nedeljo odpotoval v Evropo pregledat, kakšna je prehrana v Nemčiji in Avstriji.

Z D R U Ž E N E D R Ź A V E E V R O P E .

Churchillov predlog, naj se osnujejo Združene države Evrope, je na eni strani naletel na odobravanje na drugi pa na odločno odklanjanje. Med prvimi, ki so ta načrt odklonili, so sovjetski diplomati in časnikiarji. Zanimivo je, kako o tem sodi druga evropska javnost.

Francoski socialistični list "Resistance Paris-Matin" piše takole: "Churchill brez dvoma verjame, da bi Organizacija Združenih narodov pod gospodstvom Angloamerikancev, oboroženih z nepremagljivo atomsko bombo, morala držati na uzdi Rusijo. Churchill odkrito misli, kakor tudi drugi Amerikanci, da je to edino sredstvo za dosego v miru združenega sveta. Mi pa smo drugačnega prepričanja, da bi pot, ki jo Churchill priporoča, privedel do tistega, čemur se Churchill hoče izogniti - do uničenja civilizacije. Z grožnjami, ki se naslanjajo na tako strašotno orožje, nikoli ne moremo priti do resničnega miru. V imenu mirne združitve sveta "Churchilljanci" pripravljajo dva svetova na novo vojsko. Mi pa, mi napredni novega sveta, obljubljam svojim prijateljem v Veliki Britaniji, da je Churchillovo politiko treba z vsemi sredstvi pobijati..."

Drugače piše francosko glasilo "La Depeche de Paris", ki v svoji številki od 18. januarja med drugim naglaša ta le misli: "Predlog gospoda Churchilla prihaja o pravem času. Organizacija Združenih narodov postane lahko temelj za mirovno ureditev, kakršno želi svet... Najvažnejše pa je, da na eni strani zmaga miselnost, na drugi strani pa se postavlja nadnarodna močna oblast, ki bo lahko uravnala in omejevala konkurenčni boj med državami."

Katoliški belgijski list "La Metropole" v Bruslju pa je 17. januarja Churchillov predlog tako-le pozdravil: "Prihajajoča anglo-francoska zveza bi utegnila imeti velike posledice, ko bi nebo in ljudje Churchillov predlog hoteli ugodno sprejeti. Treba je samo še enega koraka, pa bo tak dogovor podpisan z belgijsko--holandsko--luksemburško Zvezo. In potem bi Združene evropske države ne bila nikaka utopija več."

M E D I T A L I J A N S K I M I S O C I A L I S T I .

O važnosti boja v socialističnih vrstah v Italiji pišejo vsi evropski listi. Komunistični francoski list "Action" od 17. I. pravi: "Mednarodni krogi si prizadevajo, da bi svojo politiko združili za dvema ideološkima pretvezama: za katoličanstvom in zahodnim socializmom."

Katoliški list "La Metropole" v Bruslju piše 17. januarja: "Bije se tih, a hud boj med zahodno demokracijo in totalitarizmom. Namen filokomunistov je ta, da bi staro italijansko socialistično stranko uničili z neizprosno tehniko mrzlega in neizprosne totalitarizma. Iz tega sledi, da mora sedanji boj tudi tiste zanimati, ki niso socialisti, ki pa žele, da bi se v Italiji politični boj bojeval v duhu svobode in demokracije, da se prepereči nova diktatura."

Francoski radikalni list pariški "L'Aurore" od 16. januarja naglaša: "Zdi se, da bo bolj prav, če se začne plodovito sodelovanje med novo socialistično stranko in demokrati, kar bi srednjim slojem v Italiji omogočilo, da se opredelijo za umerjenje tradicije "lombardske demokracije", katere nosilec bi bil socializem, kakor pa za desničarsko gibanje " L'Uomo qualinque".

I Z T A B O R I Š Č A .

KNJIŽNICA SREDNJE ŠOLE ZAČNE
IZPOSOJATI KNJIGE v ponedeljek
dne 3. februarja. Odprta bo vsak
delavnik od 9-11 in od 3-5.

Vsako se mora izkazati z osebno
izkaznico (Ind.karto). Vsi drugi
pogoji so nabiti v knjižnici.-
Ravnateljstvo.

KATOLIŠKI DELAVCI V ANGLIJI .

Angleški katoliški delavci so organizirani v delavskih strokovnih organizacijah, iz katerih so izšli tudi nekateri izmed sedanjih britanskih ministrov, med njimi sam Bevin. Strokovno gibanje pomeni danes na Angleškem veliko silo, pri kateri so udeleženi tudi katoličani. Na pobudo kardinala Griffina je bila pred kratkim ustanovljena Zveza katoliških strokovničarjev. Naloga te nove zveze je, da svoje člane duhovno, kulturno, zlasti pa versko vzgaja. To ni nova strokovna organizacija, marveč hoče le, da bi se vpliv katoličanov v strokovnih društvih povečal.

Poleg tega imajo na Angleškem že več časa važno ustanovo: katoliško socialno delo. To je nekaka šola za katoliške delavce. Ima svoje skupine tudi na univerzah, kjer se socialno šola mnogo katoličanov. V tem oziru zlasti slovi univerza v Oxfordu.

Nekaj posebnega je katoliški delavski koleg v Oxfordu. Dušni pastirji v posameznih župnijah med delavsko mladino izbere najbolj talentirane in najboljše fante, ki jih pošljejo na oxfordsko univerzo študirat socialno vedo. Hkrati se v delavskem kolegiju pripravljajo in šolajo za bodoče delavske strokovne voditelje. Ta delavski kolegij v Oxfordu vodi jezuit. Ko mladi delavci zapuste to delavsko visoko šolo, jih strokovne organizacije rade sprejmejo na odgovorna mesta v delavskih strokovnih organizacijah.

DANASNJA ARGENTINA

Ker se v Argentini danes mnogo govori, kar ni čudno, saj je poslala v Evropo posebno komisijo, ki naj v teku 5 let poskrbi, da se bo tja preselilo 4 milijone ljudi, bo morebiti zanimalo tudi naše bralce, če povemo kaj o Argentini. V naslednjem podamo članek, ki ga je v svoji 19. številki prinesel avstrijski tednik "Europäischer Beobachter":

"Prvo, kar obiskovalca začudi, je dejstvo, da je Argentina docela drugačna kakor katerakoli druga južno-ameriška dežela. Ko letalo preleti veletok Rio La Plata, zagledaš pod seboj čisto ravno deželo, kjer raste le malo drevja. Vsak hektar zemlje je obdelan ali pa se na njej pasejo črede govedi. Dežela je ravna, rodovitna in brez gozdov. Kakor mesta ameriškega srednjega zahoda, se tudi glavno mesto Argentine Buenos Aires dviga iz rodovitne ravnine, polno širokih cest in modernih poslopij. In vendar je to mesto po svojem bistvu in značaju evropsko, prav nič pa ameriško.

Trgovine so prepolne blaga, prebivalci so dobro oblečeni, dobro hranjeni in dobro oskrbljeni. Če stopiš v Narodno banko, ti bodo radi pokazali v enem izmed gorenjih nadstropij moderno kliniko, kjer imajo pravico do brezplačnega zdravljenja vsi bančni nameščenci z družinami vred. In teh nameščencev je 9000. In bolnišnica je tako urejena, da lahko zdravijo vsakršno bolezen, če obiščeš uredništvo vodilnega dnevnika v tem velikanskem mestu, ti bodo brezplačno dali vsakršen pravni ali kmetijski nasvet, zraven pa ti je na razpolago tudi tamkajšnja zobna ambulanca. Docela brezplačna je tudi porodišnica.

Le ena četrtina argentinskega prebivalstva se peča s kmetijstvom. Ta industrijski razvoj je zlasti pospeševalo dejstvo, da Argentina nima nobenih plemenskih težav, kakršne imajo druge južno-ameriške države, kjer živi mnogo indijanskih in zamorskih meščancev. Argentinsko prebivalstvo je popolnoma evropsko. V glavnem so Španci, pridni Italijani in pa velika britansko-argentinska kolonija, ki je tako veljavna, da v Buenos Airesu izhajata kar dva

dnevnika v angleškem jeziku.

Argentina izvaža na Angleško. Zato pa ji je Anglija dala solidno podlago za njene industrijske naprave. Kar se tiče kulture, umetnosti, arhitekture in zabave, Argentina gleda proti Franciji. S Španijo je Argentina sicer zvezana s plemenskimi vezmi, nikakor pa ne s političnimi. Plemensko je sorodna tudi Italiji in zato simpatizira s to deželo."

Ta članek more podati le nepopolno sliko enega samega kota te velike dežele. Vendar pa moremo gledati tudi predsednika Perona in njegovo gibanje.

Nazori, ki jih zastopa Peron, so: da so reveži dobili nezadosten delež narodnega dohodka, da je Argentina velik narod, ki ne sme biti nikomur podrejen in od nikogar kolonijalno odvisen. Njegovo geslo pri volitvah je bilo: "Ožemimo bogataše!" In bogataši so res njegovi najhujši sovražniki. Kakor pravijo, hoče Peron doseči nekaj takega, kar je nameraval Roosevelt s svojim zakonom New Deal. Če je to res, bo Peron morebiti kakor Roosevelt izpeljal svoje zaželjene reforme, ne da bi pri tem presukal vse lice te dežele.

Argentina ima vse človeške in materialne pogoje za lepo prihodnjost. Dežela ne bo nikdar za spekulante, pač pa bodo v njej dobro opravili vsi, ki hočejo resno delati, ki so spretni, ki kaj tehničnega znajo in so podjetni.

Francoski list "Forces Nouvelles", ki je list republikanskega ljudskega gibanja, je 17. januarja o Argentini prinesel daljši članek, iz katerega povzemamo te le misli:

"Peron, veliki argentinski vladar, si je zastavil veliko nalogo... Zakaj ne bi zmanjšal vpliva Združenih držav, da bi povečal argentinski vpliv? Ta cilj skuša Peron doseči, zato se njegova politika včasih zdi protislovna. Enkrat je Sovjetom ponudil prijateljsko roko, drugič je bil z njimi silno strog. Rad bi sicer, da bi ga Sovjetska zveza podpirala, ne mara pa se zameriti katoličanom. Ustanoviti hoče blok južno-ameriških držav. Tudi v gospodarstvu. Za dosego svojih ciljev se je obdal z nekaterimi ljudmi, ki so bili fašistično vzgojeni. Toda Peron sam ni noben fašist. Saj je bil izvoljen na svobodnih volitvah. Tako Argentina živi pod predsednikom kakor Združene države. Peronova vlada je diktatorična, kolikor ji to dopušča argentinska ustava. Ker pa stoje za njo delavci, ki so edini organizirani element v deželi, mu daje to silno moč... Katoličane je pridobil s svojim socialnim programom. Na svoji strani ima ljudstvo. Kot delavski minister se je drznil že delati tako socialno politiko, ki je za južne kraje kar drzna. Pridobil si je hvaležnost ljudstva in sovraštvo veleposestnikov. Torej diktatura, ki pa se opira na večji del naroda. Diktatura, ki pa pušča svobodo besede in kritike. Časopisje mu je sovražno in ga napada... On to dopušča... Argentina je mlada dežela, Peron pa hoče iz nje nekaj ustvariti."

MALI OGLASI.

Kdor je izgubil male škarje, jih lahko dobi v naši upravi.

Dne 30. t. m. sem zgubil kromasto v rujav papir zavito žlico grede na delo od bar. 37/2 proti kuhinji. Pošten najditelj se naproša, da jo vrne v bar. 37/2.

MLADINSKI DOM

priredi v "Domu zmage" Pavel Golievo pravljico božično povest v štirih slikah: PETERCKOVE POSLEDNJE SANJE". Predstava za odrasle se bo vršila nocoj v soboto 1. februarja ob 8 uri zvečer in v nedeljo 2. februarja ob 3 uri popoldan. - Vljudno vabljeni.